

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 519/24
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Иван Ђелмаш, адвокат из Београда, Кнеза Михајла Вишевића 23а, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Радојевић, адвокат из Зрењанина, Банатска 100, ради развода брака, вршења родитељског права, издржавања и заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 600/23 од 4.4.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 600/23 од 4.4.2024. године у четвртном ставу изреке.

Образложење

Првим ставом изреке побијане пресуде разведен је брак закључен дана 27.7.2016. године у ..., уписан у Матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2016. годину, закључен између тужиље и туженог на основу одредбе члана 41 Породичног закона. Другим ставом изреке малолетна деца парничних странака ВВ и ГГ, поверени су на негу, чување и васпитање мајци АА, која ће самостално вршити родитељско право. Трећим ставом изреке одређен је начин одржавања личних контаката малолетних ВВ и ГГ са оцем и то: сваки други викенд почев од петка након школских обавеза до недеље у 18,00 часова; сваке среде након школских обавеза, без преноћишта; сваки други верски и државни празник; дан славе оца и 15 дана зимског и 10 дана летњег распуста. Отац ће преузимати децу на адреси на којој деца живе са мајком и по протеклу предвиђеног времена враћати на исту. Четвртим ставом изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је тужени обавезан да на

име свог доприноса за издржавање мал. ВВ и мал. ГГ плаћа месечно износ од по 15.000,00 динара, укупно 30.000,00 динара, почев од 11.4.2023. године као дана подношења тужбе, па убудуће док за то постоје законски услови на текући рачун мајке малолетне деце, с тим што ће доспеле, а неисплаћене износе на име издржавања платити одједном. Петим ставом изреке одређена је мера заштите од насиља у породици па је забрањено туженом да на било који начин узнемирава тужиљу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. Мера заштите од насиља у породици остаје на снази годину дана почев од 27.7.2023. године, као дана одређивања мере и има дејство правноснажног решења о извршењу. Евентуално изјављена жалба не задржава извршење. Шестим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да суд одреди меру заштите од насиља у породици и да забрани туженом да прилази тужиљи на удаљености мањој од 300 метара. Седмим ставом изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду у четвртм ставу изреке због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), а у вези са одредбом члана 202 Породичног закона („Службени гласник РС”, бр. 18/05 ... 6/15), другостепени суд је оценио да жалба туженог није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности на основу одредбе члана 386 став 3 истог закона, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који не противрече садржини доказа у списима, тако да се законитост и правилност пресуде у побијаном делу са сигурношћу могу испитати. Неосновано се жалбом туженог наводи да првостепени суд није потпуно и тачно утврдио чињенично стање у делу одмеравања месечног износа којим је тужени обавезан да доприноси издржавању малолетне деце, чиме се посебно указује на релативну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 8 Закона о парничном поступку, будући да је првостепени суд приликом доношења побијане одлуке све наведене доказе имао у виду и правилном применом одредбе члана 8 истог закона – савесном и брижљивом оценом сваког доказа засебно и свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, по свом уверењу, узео као доказане чињенице које су сходно одредбама члана 160 став 2 Породичног закона од значаја за одмеравање доприноса родитеља са којим деца не живе њиховом издржавању. Наведеном одредбом члана 8 Закона о парничном поступку прописано је као доминантно начело слободне оцене изведених доказа – што значи да се сваком врстом доказног средства може утврђивати свака чињеница. Жалбом туженог се неосновано указује да првостепени суд није правилно одмерио могућности туженог, као родитеља са којим деца не живе, њиховом издржавању. Докази о висини зараде туженог су само један од критеријума за доношење одлуке о висини доприноса

за издржавање малолетне деце у смислу одредбе члана 160 став 2 Породичног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су дана 27.7.2016. године закључиле брак у коме имају двоје малолетне деце ВВ, рођеног дана 6.10.2014. године и ГГ, рођену дана 3.9.2018. године.

На основу коначног налаза и стручног мишљења Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Младеновац од 31.10.2023. године произлази да је мишљење органа старатељства да је у најбољем интересу малолетне деце да тужиља - мајка буде родитељ који самостално врши родитељско право, да пребивалиште деце буде на адреси тужиље - мајке, да се контакти са туженим - оцем одвијају сваки други викенд од петка након школских обавеза, до недеље у 18,00 часова и сваке среде након школских обавеза – без преноћишта, сваки други верски и државни празник, дан славе оца, 15 дана зимског и 10 дана летњег распуста, али и да се отац обавезе на учешће у издржавању малолетне деце. Орган старатељства је оценио целисходним изрицање мере заштите од насиља у породици и то забране узнемиравања с обзиром да тужени још увек није укључен у третман починилаца насиља, као и да још увек нису искључени сви ризици од понављања конфликта, иако је дошло до позитивних промена у понашању туженог.

Према исказу тужиље, саслушане у својству парничне странке проилази да је са туженим закључила брак 2016. године, да су током трајања заједнице живели у породичној кући супругових родитеља и да су добили двоје малолетне деце. Током трајања брака имали су проблема због љубоморе туженог али насиља није било до децембра 2022. године. Први пут насиље је доживела на свој рођендан и то пред децом, када се и ВВ упишкио. Ситуација је куминирала дана 10.3.2023. године када ју је тужени напао тужиљу и насилно одвео у кућу њене мајке, а након тога је три дана облазио око куће покушавајући да комуницира са њом, говорио је да неће да је види ни са ким, да не сме да буде ни са ким и да ће он седети испред куће како би видео ко ће доћи. Даном 14.3.2023. године поново је дошао до куће њене мајке са идејом да мирно разговарају, али је почео да јој прети, да је напада, узео је маказе и рекао да ће јој распорити стомак, а њеној мајци је говорио да ће је “завити у црно”. Тог дана није пријавила насиље јер је била уплашена и желела је да тужени оде, већ је тек сутрадан контактирала полицију. Након што је контактирала полицију туженом је одређен притвор од 48 сати и изречена му је забрана приласка у трајању од 60 дана, а она је са децом спроведена у Сигурну кућу у Београду, где борави са децом од 15.3.2023. године. Тужени није кршио одређену привремену меру, након пар месеци боравка у Сигурној кући Градски центар за социјални рад ју је контактирао и омогућио контакт деце са туженим - оцем телефонским путем два пута недељно. Накнадно су од септембра 2023. године омогућена и виђања деце са оцем у контролисаним условима два пута месечно. Та виђања су добро протицала и деца су се радовала виђању са оцем. Правило је било да тужени долази 30 минута раније и да децу чека у просторијама за виђање, а да Градски центар за социјални рад напушта тек након што се они јаве да су ушли у аутобус за Београд. Међутим, једном се догодило да су се сусрели што је њу јако узнемирило јер и даље има страх од туженог. Док бораве у Сигурној кући нема трошкове хране, хигијене и школског прибора, као и вртића, већ само џепарца за децу. Након изласка из Сигурне куће планира да се врати у ..., жели да изнајми кућу у којој би живела са децом и својом мајком чија закупнина износи око 150 евра, а трошкови за

кућу су опредељени у износу од 5.000,00 динара с тим да би се грејали на дрва. До краја сезоне обезбедила је метар дрва који је платила 10.000,00 динара и што сматра да ће бити довољно за ову сезону. Тренутно ради у ... као спремачица, али непријављено и остварује примања у висини од 59.000,00 динара, с тим што је договор да је од 1.4.2024. године пријаве. Поред зараде остварује и право на социјалну помоћ од 58.000,00 динара које ће примати до краја 2024. године. Тужени до сада није доприносио издржавању деце с тим што је доносио пакете који су се састојали од слаткиша и једном је купио деци по пар патика. Када би давао новац то би углавном био износ од 500,00 до 1.000,00 динара. У свом власништву тужиља не поседује непокретности или вредније покретне ствари. Кредитно је задужена, а преостали износ дуга износи 200.000,00 динара са месечном ратом од 13.270,00 динара. Деца су здрава и по основу њихове хигијене и исхране не издваја посебна новчана средства, планира у блиској будућности да упише сина на фудбал. За потребе исхране њих троје сматра да ће на месечном нивоу бити потребан износ од око 40.000,00 динара, док је обућу и одећу у обавези да купује сама јер деца расту и брзо прерасту ствари, при чему су деца до раније добијала ствари од сестара туженог, с тим да не зна да ли ће и то бити пракса за будуће.

Према исказу туженог, саслушаног у својству парничне странке произлази да никада није тукао и ударио тужиљу, да је сву плату давао “у кућу” те да је чак и платна картица била код тужиље. Навео је да је тужиља временом постала агресивнија, да је почела да пије и да пуши и да није адекватно бринула о деци. Када су деца била болесна, она није могла да узме слободан дан, под изговором да мора да ради, а што мисли да није тачно. Предлагао је тужиљи да иду код брачног саветника што је она одбијала. У марту месецу 2023. године тужиља је отишла из породичне куће, а он ју чак и одвезао до њене мајке. Негирао је да се тог дана десило насиље, није је ударио песницом већ ју је само у гурнуо, при чему је он имао веће повреде од ударца руком у зид, него што је тужиља била повређена. Није тачно да се син ВВ упишкио од страха, већ да се то њему дешавало и раније. Навео је да му тужиља није допуштала да види децу шест месеци и није хтела да му да ВВ број телефона, а контакт је омогућен так некон интервенције Градског центра за социјални рад. Тужени није доприносио издржавању деце у смислу да је уплаћивао износе, али је приликом сваког сусрета са децом доносио пакете слаткиша и играчака и неколико пута им је давао по 1.000,00 динара. Живи сам у кући која је у власништву његове мајке, површине 150 м², струју плаћа 10.000,00 динара током целе године, грејање плаћа од 90.000,00 до 100.000,00 динара по сезони, телефон и интернет у оквиру телефона плаћа 4.000,00 динара, других трошкова нема. По занимању је пекар, запослен у Пекари “...” на редном месту шефа на ком остварује зараду од 50.000,00 динара. Од послодавца је добијао износ од 20.000,00 динара преко наведене зараде на руке, али када је почела цела ситуација са поступцима тај износ више не добија. Ради шест дана недељно, у сменама од осам сати. Ради и по терену, а недеља му је једина слободна и њу некад користи за приватне послове како би зарадио додатни новац да заврши спрат на кући и по основу тога заради око 3.000,00 динара дневно. У свом власништву не поседује непокретности, нити друге вредније покретне ствари. Осим малолетне деце нема обавезу издржавања других лица, али помаже мајци која је старија и са којом живи у оквиру истог дворишта. Трошкове за исхрану и хигијену је определио на износ од око 15.000,00 динара месечно а на послу му је обезбеђен топли оброк у износу од 300,00 динара дневно. Кредитно је задужен месечним износом од 12.000,00 динара и ту обавезу ће имати још четири године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба члана 16, 25 и 41, Породичног закона Републике Србије развео брак парничних странака, а малолетну децу парничних странака поверио на негу, чување и васпитање и самостално вршење родитељског права мајци у складу са чланом 6 и 77 Породичног закона, док је применом одредбе члана 61 истог закона уредио начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем, у свему у складу са предлогом органа старатељства.

Одлука о висини доприноса туженог за издржавање своје малолетне деце донета је применом одредбе члана 154, 160, 161 и 162 Породичног закона, а првостепени суд је имао у виду потребе малолетне деце, као поверилаца издржавања с обзиром на њихов узраст, трошкове становања, исхране, хигијене, одеће, обуће, наставних и ваннаставних активности, стандарда средине у којој деца живе и стандард родитеља. Оценио је да иако је тужени кредитно задужен, висина доприноса на име издржавања малолетне деце се не може умањити с обзиром на висину рате из уговора о кредиту, који дужник издржавања није закључио ради задовољавања потреба малолетне деце које је по закону дужан да издржава. Тужени је у обавези да ангажује све своје капацитете и снаге ради подмирења потреба своје малолетне деце сходно члану 73 Породичног закона. Оба родитеља су дужна да доприносе издржавању малолетне деце и по цену жртвовања сопствених потреба и да уколико је то потребно додатно се радно ангажује и на тај обезбеди недостајућа средства, како би испунили своју приоритетну законску обавезу издржавања. Првостепени суд је имао у виду неспорну чињеницу да је од прекида заједнице тужени доносио пакете деци у виду слаткиша и играчака и да је нашао да исто представља вид добровољног давања, односно представља моралну обавезу родитеља што не може утицати на законску обавезу издржавања, нити се тај вид издржавања урачунава као учешће у законском издржавању, нити га ослобађа обавезе новчаног плаћања. Полазећи од потреба поверилаца издржавања малолетних ВВ и ГГ, као и могућности оца као дужника издржавања првостепени суд је оценио да тужени треба да доприноси издржавању малолетне деце у износу од по 15.000,00 динара, те да таквим износом неће бити доведена у питање егзистенција туженог, а да ће потребе малолетне деце бити подмирене у разумном износу.

Према оцени Апелационог суда првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право и за своју одлуку у побијаном делу дао довољне и јасне разлоге које у целости прихвата и другостепени суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом указује да је превисоко досуђен износ на име месечног доприноса туженог за издржавање малолетне деце и да ће истим бити угрожена егзистенција туженог.

Правилно је првостепени суд оценио могућности туженог да доприноси издржавању малолетне деце и поред постојећег кредитног оптерећења. Кредитни дуг или ранија дуговања која за свој циљ нису имала задовољење потреба малолетне деце не представљају околност која може утицати на износ издржавања. Законско право деце на издржавање било би лако осујећено, уколико би се предност давала намирењу обавеза и дуговања по другим основама. Новчани износи на име доприноса издржавању малолетне деце представљају редован и континуиран новчанин допринос

којим се намирују потребе деце за њихов правилан и потпун развој.

Неосновано се жалбом указује да примања туженог нису довољна за плаћање досуђеног износа издржавања. Наиме, правилно је првостепени суд закључио да су родитељи дужни да ангажују све своје капацитете, па чак и да жртвују своје потребе, у циљу задовољења потреба деце. Тужени је дужан да обезбеди довољна средства за издржавање своје малолетне деце, било променом посла, додатним радним ангажовањем, обезбеђивањем других извора прихода или умањењем постојећих расхода, обезбеди неопходна додатна новчана средства. Тужени током поступка није истицао околности које би га онемогућавале да се додатно радно ангажује (здравствени проблеми), а сам је стамбено обезбеђен, без обавезе да издржава или помаже друга лица, због чега и према оцени другостепеног суда не постоје околности које би оправдале досуђивање мањег новчаног износа. Износ доприноса се одмерава с обзиром на потребе повериоца издржавања, али и с обзиром на могућности дужника. Околност да тужени не остварује зараду у висини као пре, није довољна да би се износ издржавања умањио. Радне и здравствене могућности туженог да доприноси се нису умањиле, те је стога тужени дужан да уз додатни радни ангажман обезбеди износе неопходне за издржавање малолетне деце.

Приликом одлучивања одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су исти без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић